

Vergaderjaar 1999–2000

26 800 B

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Gemeentefonds (B) voor het jaar 2000

Nr. 7

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 1999

Mede namens de staatssecretaris van Financiën informeer ik u over een aantal onderwerpen inzake de voorziene aanpassing van de verdeling van het gemeentefonds met ingang van 2001, alsmede enkele andere onderwerpen. Mijn brief sluit aan bij het Algemeen Overleg van 18 november 1999 met betrekking tot deze onderwerpen (26 800 B/26 800 C, nr. 6).

Procedure

In het Algemeen Overleg hebben meerdere Kamerleden aangegeven het in de wet vastgelegde kader voor aanpassing van de verdeling als te licht te beoordelen, nu het eigenlijk om de afronding van de herziening van 1997 gaat. Ik heb toegezegd in deze brief de procedure die in dit geval van toepassing zal zijn te schetsen. Ik betrek daarbij de in de Kamer gemaakte vergelijking met het wetgevingsoverleg. De staatssecretaris van Financiën en ik zijn voornemens als volgt te handelen:

In deze brief geef ik antwoord op de in de eerste ronde gestelde vragen en ga ik in op de gemaakte opmerkingen. Zo nodig wordt vervolgens nog een schriftelijke ronde ingelast, waarbij ook de voorziene technische ondersteuning van ambtelijke zijde een rol kan spelen. Daarbij kunnen bijvoorbeeld door leden van de Kamer gewenste berekeningen aan de Kamer worden verstrekt.

Voor eind januari 2000 vindt dan een tweede behandeling in een Algemeen Overleg plaats, waarbij onze inzet overeenstemming met de Kamer zal zijn. Uiteraard blijven de in de wet vastgelegde kaders van kracht, korthedshalve aan te duiden als globaliteit en kostenoriëntatie. Na dat overleg is dan duidelijk op welke wijze de verschillende ijkpunt-onderzoeken in maatstaven vertaald zullen worden. De herverdeeffecten kunnen dan worden berekend.

Uiterlijk 4 april 2000 wordt de Kamer vervolgens bij brief geïnformeerd over de dan bekende financiële uitkomsten van de verschillende operaties. Het gaat om de cumulatie van de (her-)verdeeffecten van de

operaties GF2001 (de tweede fase van de herziening), het BTW-compensatiefonds, het Fonds Werk en Inkomen en de aanpassing van het rekentarief in verband met de herwaardering van onroerende zaken. Op basis van die brief zullen wij in overleg met de Kamer besluiten welke invoeringstrajecten voor elk van deze operaties passend is, waarbij verschillende modaliteiten aan de orde kunnen zijn. In wezen gaat het dan om de invulling van een gefaseerde invoering van elk van de onderdelen met waar nodig een specifiek overgangstraject. Uiteraard speelt daarbij ook de groei van het gemeentefonds een rol. De uitkomst van dat overleg wordt in de meicirculaire van 2000 aan de gemeenten medegedeeld.

Wij menen dat op deze wijze een passende invulling is gegeven aan de in de wet vastgelegde rolverdeling, rekening houdend met de bijzondere omstandigheden van deze aanpassing.

Voor de goede orde attenderen wij er in dit verband nog op dat de Kamer jaarlijks bij de behandeling van de begroting van het gemeentefonds haar oordeel kan geven over de planning van het onderhoud, zoals aangegeven in het periodiek onderhoudsrapport.

De bestuurlijke weging van de onderzoeksuitkomsten

In het Algemeen Overleg is door een aantal Kamerleden gewezen op de betekenis van het onderzoek in relatie tot de bestuurlijke beoordeling van de verdeling. Enerzijds is daarbij aangegeven dat er een «computer-model» zou moeten zijn, waar de kosten «automatisch» uitrollen, anderzijds is er behoefte aan «wegin» van de kostenfactoren. Tevens bleek dat enkele Kamerleden niet overtuigd waren dat de gehanteerde onderzoeksmethode alle aspecten voldoende in kaart zou hebben gebracht.

Wij wijzen er met enige nadruk op dat de nu gehanteerde methode dezelfde is als de methode die in de eerste fase van de herziening is gehanteerd. Daar is door de toenmalige Raad voor de gemeentefinanciën uitvoerig vooronderzoek aan voorafgegaan, waarbij verschillende onderzoeksmethoden vergeleken zijn. Ook een in opdracht van de VNG uitgevoerde contra-expertise gaf als oordeel dat de methode goed is.

De door het onderzoeksbureau Cebeon ontwikkelde methode van de verschillenanalyse maakt het mogelijk om een verantwoorde schatting te maken van de factoren en hun gewichten die bij de bepaling van de kostenstructuur van het gemeentelijk takenpakket een rol spelen. Daarbij wordt rekening gehouden met veel zaken, die ook door Kamerleden zijn genoemd. Zo wordt rekening gehouden met het feit dat de uitgaven van gemeenten in de tijd kunnen variëren als gevolg van onderhoudsplannen en investeringsbeslissingen. In principe wordt elk verschil dat tussen de ijkpuntformule en de feitelijke uitgaven van gemeenten optreedt in het onderzoek verklaard. Uit praktische overwegingen wordt de aandacht daarbij in de praktijk vooral gericht op de grootste verschillen (vandaar de naam «verschillenanalyse»).

De ijkpuntformule en de daarop gebaseerde vertaling in maatstaven is dus de beste beschrijving van de relevante factoren en de daarbij behorende gewichten, wanneer we uitgaan van de feitelijke uitgaven van gemeenten. Uiteraard hoeft dat niet te betekenen dat de gemeente met de hoogste uitgaven dat patroon gehonoreerd ziet, zomin als vanzelfsprekend het laagste niveau als bepalend voor de gewichten wordt gezien. Wel moet aannemelijk zijn dat het waargenomen hoogste of laagste uitgavenniveau het gevolg is van eigen beleidskeuzen van die gemeenten voor een hoger of lager voorzieningenniveau en niet het gevolg van als extern aan te merken factoren. Dat oordeel wordt geveld

op basis van een vergelijking met gemeenten met overeenkomstige kenmerken en hun uitgaven.

Het zwaarder wegen van een factor dan deze analyse van uitgaven aangeeft, impliceert de bestuurlijke uitspraak dat die gemeenten die deze factor als kenmerk hebben meer zouden moeten uitgeven dan ze kennelijk feitelijk doen. Het verlagen van een andere factor (en dat moet wanneer een factor verhoogd wordt¹) houdt daarentegen de bestuurlijke uitspraak in dat gemeenten die die factor als kenmerk hebben minder moeten uitgeven dan ze feitelijk doen. Zo'n bestuurlijke uitspraak is niet in strijd met de kostenoriëntatie, maar kan niet gebaseerd zijn op de uitkomsten van het onderzoek.

De uitkomsten van de agrarische gemeenten

Door de Kamer is op verschillende punten om verduidelijking en nadere bewijsvoering ten aanzien van de uitkomsten van de agrarische gemeenten gevraagd. De Kamer heeft daarbij aangegeven het rijksbeleid en de verdeling van het gemeentefonds niet te willen mengen. Het gaat derhalve niet om de vraag of de verdeling van het gemeentefonds het rijksbeleid ten aanzien van de vitalisering van het platteland al dan niet ondersteunt.

Wij hebben de onderzoekers gevraagd om op basis van het beschikbare materiaal een nadere analyse van de uitkomsten voor de agrarische gemeenten uit te voeren. U vindt de rapportage daarvan als bijlage² bij deze brief.

Wij menen dat na kennisname van deze nadere analyse geen twijfel meer aan de degelijkheid van de uitkomsten kan bestaan. Wij wijzen er met nadruk op dat deze gemeenten ook na de aanpassing van de verdeling een hogere algemene uitkering per inwoner hebben dan overige gemeenten. Ook constateren wij dat het gebruik van de gegevens uit de statistiek van het bodemgebruik geen aanvullende verklarende betekenis heeft. Daarnaast blijkt dat de uitkomsten niet het gevolg zijn van een herverdeling binnen het cluster Infrastructuur, maar het resultaat zijn van een passender honorering van andere clusters. Evenmin is er voor wat deze thematiek betreft sprake van een herverdeling tussen kleine en grote gemeenten. Ook is er, onder verwijzing naar de systematiek van het onderzoek, rekening gehouden met extra kosten als gevolg van een snellere afschrijving, die bij dit type gemeenten op kan treden.

Alles overziende komen wij ook na dit aanvullend onderzoek tot de conclusie dat de verdeling voor agrarische gemeenten op basis van onderzoek en binnen de kaders van het gemeentefonds juist is.

Hertaxatie WOZ

De hertaxatie in het kader van de wet WOZ naar de waardepeildatum 1 januari 1999 levert een actualisatie voor de waardegrondslag voor de heffing van de onroerende-zaakbelastingen met ingang van 2001. De gemeenten zijn wettelijk verplicht om voor 1 november 1999 een rapportage op te stellen over de waarde-ontwikkeling van de onroerende zaken in hun gemeente tussen de waardepeildata 1 januari 1995 en 1 januari 1999. Deze rapportage moet worden ingediend bij de Waarderingskamer. De Waarderingskamer heeft inmiddels ruim 500 rapportages ontvangen en controleert deze rapportages op volledigheid, juistheid en betrouwbaarheid. Wij hebben het Centraal Bureau voor de Statistiek bereid gevonden de noodzakelijke statistische bewerkingen uit te voeren op de gegevens die door de Waarderingskamer ter beschikking gesteld zullen worden. Op basis van de ons thans bekende gegevens verwachten wij dat per februari 2000 van meer dan 500 gemeenten cijfers beschikbaar zullen zijn over de waarde-ontwikkeling. Deze cijfers zijn

¹ Aangezien het gemeentefonds een gesloten systeem is, moet binnen het fonds de dekking voor het zwaarder wegen van een factor worden gevonden door verlaging van een andere factor. Bij voorkeur wordt deze verschuiving binnen een cluster aangebracht. Verschuiving tussen clusters komen overeen met de bestuurlijke uitspraak dat op de uitgaven in het ene cluster bezuinigd moet worden ten gunste van het cluster waarvan de factor verzwaard wordt.

² Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

weliswaar niet definitief, maar wel representatief en betrouwbaar. Zij vormen daarmee een solide basis voor de bepaling van het rekentarief en daarmee voor de beoordeling van de financiële consequenties op gemeentelijk niveau.

Datum van invoering

In het Algemeen Overleg is aan de orde gesteld dat invoering per 1 januari 2001 wellicht onverstandig is in het licht van de cumulatie van financieel ingrijpende voorstellen (GF2001, BTW-fonds, Fonds Werk en Inkomen en hertaxatie WOZ).

Zonder afbreuk te willen doen aan het belang van een voldoende stabiele financiële omgeving voor gemeenten willen wij er op wijzen dat ook in dat licht een snelle invoering van de nieuwe maatstaven gewenst is. Zoals in de brief aan de Kamer is aangegeven wordt op dit moment een niet onbelangrijk deel van het gemeentefonds verdeeld met maatstaven waarvan vaststaat dat ze voor een aantal gemeenten een verkeerde uitkomst aangeven (met name slechte bodem) of waarvan bekend is dat de gegevens verouderd zijn (met name de bebouwingsgegevens). Terecht heeft de Kamer eerder aangedrongen op snelle afronding van het onderzoek en invoering van de nieuwe maatstaven. Uitstel van invoering leidt tot verdere scheefgroei en vergroot daarmee de invoeringsproblematiek. Ik herinner daarbij volledigheidshalve aan het ruime accres dat het gemeentefonds deze kabinetsperiode vergroot. Dat betekent dat in reële guldens het herverdeeffect over de jaren feitelijk minder nadelig is dan de vergelijking over 1999 laat zien. In de actualisering van het herverdeelbeeld dat wij de Kamer in april 2000 zullen voorleggen zullen wij daar nader op ingaan.

Kostenmaatstaf OZB-niet-woningen

Volledigheidshalve bevestigen wij in deze brief de conclusie ten aanzien van een mogelijke kostenmaatstaf OZB-niet-woningen. In het Algemeen Overleg bleek dat de invoering van deze maatstaf begrepen kon worden als een inbreuk op de in de wet vastgelegde vereveningspercentages OZB. Dat is uitdrukkelijk niet de bedoeling, zo gaf ik al aan. Wij nemen daarom het advies van de Rfv terzake over. Tevens stellen wij vast dat daarmee uitgesproken is dat deze factor uit het ijkpunt reeds voldoende in de verdeling is opgenomen.

Voor de goede orde merken wij overigens op dat daarmee uiteraard niet vooruitgelopen wordt op de discussie over het rekentarief die wij in april 2000 voeren.

Beoordeling van herverdeeffecten

In het Algemeen Overleg is gesproken over de waardering van herverdeeffecten en de samenloop met een aantal grote operaties met mogelijk grote financiële gevolgen voor gemeenten. Wij gaan daar in het kader van deze brief niet uitgebreid op in. Zoals hierboven, waar het over de procedure ging, is aangegeven zullen wij tijdig met het oog op een overleg in april 2000 in een brief aan de Kamer uitgebreider op deze thematiek ingaan. Daarbij zullen wij het standpunt van het kabinet met betrekking tot het Rfv-advies meer uitgebreid toelichten.

Onder de erkenning dat nadelige herverdeeffecten voor een gemeente onaangenaam zijn willen wij in dit verband wel opmerken dat de herverdeeffecten die nu in het kader van de herziening van het verdeelstelsel tot stand komen het gevolg zijn van een betere verdeling. In feite is de omvang van de herverdeling een indicatie van de aanwezige scheefgroei van de verdeling. Zoals in de toelichting bij de voorstellen is aangegeven zijn de herverdeeffecten voor een belangrijk deel het gevolg

van de toepassing van betere en actuelere gegevens. Voorts speelt wijziging van de bekostigingssystematiek en het aansluiten op gebleken gemeentelijke preferenties een rol. Tegen die achtergrond achten wij de herverdeeffecten, die het gevolg zijn van het vertalen van de ijkpunten in de verdeling, alleszins begrijpelijk en goed onderbouwd.

Groeigemeenten: onderwijshuisvesting en rioleringen

In het Algemeen Overleg is de vraag gesteld of het in overeenstemming met het uitgangspunt van kostenoriëntatie is dat bij groeigemeenten een financieel probleem bij onderwijshuisvesting gecompenseerd wordt met een financieel voordeel bij riolen en infrastructuur. Het antwoord op die vraag is bevestigend. Inderdaad is denkbaar dat bij een strikte systematische toepassing van de clustersystematiek in het cluster Zorg (waarin vervat onderwijs) een positieve factor groei wordt opgenomen en in de clusters riolering en infrastructuur een negatieve factor groei. Op basis van het onderzoek van Cebeon zouden deze factoren zo moeten zijn ingericht dat ze per saldo tegen elkaar wegvallen. Bij onze oordeelsvorming hebben wij voor een pragmatische aanpak gekozen, die financieel voor de betrokken gemeenten geen verschil maakt.

Historische kernen, met name Delft, Leiden en Haarlem

In het Algemeen Overleg is aandacht gevraagd voor de financiële positie van grote historische kernen. Daarbij is onder meer verwezen naar de wijziging van subsidieregelingen van met name het Ministerie van OCW. Onder verwijzing naar onze standpuntbepaling ten aanzien van de vermenging van het gemeentefonds met de uitkeringen ten behoeve van de vitalisering van het platteland of het grote stedenbeleid geldt ook hier dat het niet de bedoeling kan zijn dat het gemeentefonds compenseert wat in andere regelingen wijzigt.

Dat sluit overigens niet uit dat op andere bestuurlijke gronden (zie hierboven) tot een andere weging kan worden gekomen. Daarbij speelt uiteraard een rol dat in de spanning tussen globaliteit en kostenoriëntatie de bepaling van het juiste niveau voor een kleine, in het stelsel te isoleren, groep gemeenten al snel een meer bestuurlijk karakter kan krijgen.

Ijkpunt riolering

In het Algemeen Overleg is aandacht gevraagd voor de kosten van riolering, met name in verband met de ontwikkeling van de lokale lasten. In dit verband zij herinnerd aan de motie Noorman-Den Uyl¹ die om onderzoek naar de wijze van financiering van riolering en afvalwaterinstallaties verzocht, met het oog op beperking van de stijging van de lokale lastendruk.

De wijze waarop de kosten van riolering een plaats krijgen in het verdeelstelsel is in het Periodiek Onderhoudsrapport gemeentefonds 2000 (POR 2000) aan de orde geweest². Korthedshalve verwijzen wij daarnaar. Wij zullen de Kamer over de voortgang ten aanzien van dit thema in het POR 2001 nader informeren.

Zaanstad

In het Algemeen Overleg is eveneens aandacht gevraagd voor de ontwikkeling van de algemene uitkering van Zaanstad. Er is om een toelichting verzocht op de uitkering aan de gemeente Zaanstad in vergelijking tot de gemeente Arnhem. In reactie hierop wijzen wij er op dat voor alle gemeenten dezelfde gewichten per eenheid worden gebruikt; voor gelijke problemen wordt derhalve een gelijk bedrag uitgekeerd. Dat kan betekenen dat Zaanstad in vergelijking met Arnhem een geringere

¹ d.d. 17 december 1998.

² Zie kamerstukken II, 1999–2000 26 800 B, pag. 54.

problematiek kent en dus voor lagere kosten staat. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de sociale structuur (Arnhem heeft 3x zoveel bijstandsontvangers als Zaanstad). Indien hypothetisch gesproken om Zaanstad te gerieven tot zwaardere gewichten voor deze of andere factoren zou worden gekozen zou de afstand tot Arnhem niet kleiner worden: ook voor Arnhem zou dan de uitkering hoger worden. Anders gezegd: Zaanstad is alleen in inwonertal vergelijkbaar met Arnhem, maar is overigens op vele (kosten)aspecten anders.

Als gevolg van de vigerende meet- en rekenregels is bij Zaanstad recent een effect op de maatstaf klantenpotentieel geconstateerd, dat de gemeente als onbillijk ervaart. Aan dit bezwaar kan worden tegemoet gekomen door een technische wijziging, welke geheel binnen de systematiek van het verdeelstelsel blijft. Deze wijziging zal meegenomen worden bij de aanstaande aanpassing van het verdeelstelsel.

Terschelling

De gemeente Terschelling gaat evenals de overige «zand»-gemeenten in algemene uitkering iets achteruit vanwege de compensatie die aan gemeenten met slechte grond geboden wordt. Ook het relatief grote oppervlak verklaart het nadeel voor een deel. Overigens zij er op gewezen dat de waddengemeenten een eigen aanvullende uitkering krijgen waar hun veronderstelde hogere kosten (die niet specifiek geijkt zijn) mee worden gecompenseerd. Een aanzienlijk deel van de gemeente bestaat uit natuurgebied, waar – binnen de globaliteit van het stelsel – geen specifiek waarneembare kosten aan verbonden zijn.

In het Algemeen Overleg is ook gewezen op het feit dat Terschelling veel recreatiegrond heeft. Reeds bij de eerste fase van de herziening van het verdeelstelsel is aangegeven dat de kosten die voortvloeien uit toerisme geen specifieke compensatie behoeven, omdat de betreffende gemeenten een daarmee verbonden bron van eigen inkomsten hebben: de toeristenbelasting. Voor de waddengemeenten geldt daarbij dat deze, vanwege hun fysieke ligging, een sluitende wijze van innen kunnen toepassen: iedere niet-bewoner die hoe kort ook op het eiland verblijft betaalt de toeristenbelasting.

Schouwen-Duiveland

De motie van de gemeenteraad van Schouwen-Duiveland heeft veel bijval gekregen in de raden van andere gemeenten. De belangrijkste aspecten die in de motie aan de orde zijn gesteld zijn hiervoor behandeld onder «agrarische gemeenten» en «datum van invoering».

Baarle-Nassau

Uit de bijgevoegde analyse van de onderzoekers (paragraaf 6) blijkt dat voor deze (en de andere grootste nadeelgemeenten) geldt dat, ook bij toetsing aan mogelijke uitbuikeffecten, de aanpassing ondersteund wordt: deze gemeenten hebben (met uitzondering van de artikel-12-gemeente Reiderland) een significant lager OZB-tarief. Dit bevestigt het beeld dat de huidige algemene uitkering voor deze gemeenten op een te hoog niveau ligt en daardoor te ruim is, gelet op de kostenstructuur.

Kassengemeenten/Zuid-Limburg

In tegenstelling tot hetgeen de Kamer heeft verondersteld zijn de kassengemeenten en de gemeenten in Zuid-Limburg gemiddeld genomen voordeelgemeente.

Er is een procedure gaande om voor het uitkeringsjaar 1999 de aanpassing van enkele verdeelmaatstaven te formaliseren. Eén van de wijzigingen betreft de maatstaf gewenningsbijdrage. Door de wijziging krijgt de maatstaf het door de Tweede Kamer gevraagde kasritme. Van de vijf jaarlijkse termijnen wordt de vijfde termijn aan de eerste termijn toegevoegd. Deze wijziging staat los van de vervanging van de maatstaf door de nieuwe maatstaf herindeling. De beoogde invoeringsdatum van die vervanging is 1 januari 2000, met een overgangsrecht dat teruggaat tot 1 januari 1998.

In de septembercirculaire van 1999 hebben wij aangekondigd met ingang van 2000 de maatstaf gewenningsbijdrage te zullen vervangen door de maatstaf herindeling. In een uitgebreide adviesaanvraag aan de Rfv hebben wij de nieuwe maatstaf toegelicht. Daarbij is allereerst de vraag onder ogen gezien of de compensatie aan heringedeelde gemeenten via een specifieke of via de algemene uitkering zou moeten verlopen. Via een specifieke uitkering is in beginsel maatwerk mogelijk, wat echter onvermijdelijk gepaard gaat met een vergaande bemoeienis van het Rijk ten aanzien van gemeentelijke beslissingen over zaken als de nieuwe organisatie en de huisvesting. Zo is de keuze gevallen op een – globale – compensatie via de algemene uitkering. De beslissing over de maatstaf is mede gebaseerd op onderzoek naar frictiekosten van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO). De IFLO heeft van recent heringedeelde gemeenten een opgave van frictiekosten ontvangen en daarin een ordening aangebracht. De uitkomst van deze ordening is abusievelijk wel opgevat als «door IFLO erkende frictiekosten», met als lading dat het Rijk deze kosten zou moeten vergoeden. Dat is geenszins het geval. Er is wel gekeken of er een plausibele relatie met de herindeling was, maar niet is bepaald of deze kosten onontkoombaar c.q. onuitstelbaar waren en derhalve in hoeverre hier sprake was van eigen beleidsbeslissingen. Het onderzoek is uitgevoerd om te helpen bij onze beslissing over een gemeentefondsmaatstaf, niet voor het ontwerpen van een specifieke uitkering.

De beslissing over de maatstaf is – zo is ook door de Rfv onderkend – tot op zekere hoogte een bestuurlijk bepaalde beslissing. In de praktijk heeft de compensatie met name betrekking op drie aspecten:

- het is een tegemoetkoming voor (frictie)kosten
- het maakt de overbrugging mogelijk van de situatie vóór naar de situatie na herindeling
- het haalt de scherpste kantjes van de herindeling af (prikkelwerking)

Naarmate één van de aspecten meer nadruk krijgt en de omvang van de compensatie toeneemt ligt het minder voor de hand een oplossing binnen het kader van het gemeentefonds te hanteren.

Binnen het vorenstaande kader zien wij een aantal mogelijkheden voor een verruiming van de maatstaf herindeling, conform de door de Kamer geuite wens:

- de periode van de uitkering verlengen
- de afloop van de uitkering geleidelijker maken (de «steilte» van de berekeningsgrondslag)
- een opslag toepassen

Wij zullen deze mogelijkheden de komende weken nader onderzoeken en de Kamer over onze bevindingen informeren.

Belastingpakket artikel 12

Het belastingpakket van artikel 12 heeft betrekking op een pakket van ozb, riool- en reinigingsrecht. Wat het ozb-onderdeel betreft moeten de ozb-tarieven in artikel 12-gemeenten ten minste 40% boven het landelijk gemiddelde liggen. Dit brengt de eigen inspanning van de gemeenten tot uitdrukking. De septembercirculaire van 1999 bevat een verlichting van het toelatingskaartje voor artikel 12 op het punt van de riolering.

Maatstaf uitkeringsgerechtigden

De verdeelmaatstaf uitvoeringskosten bijstand is in 1999 geactualiseerd en met ingang van dat jaar gebaseerd op het driejaarlijks gemiddelde van de aantallen bijstandsgerechtigden aan het einde van de jaren 1995, 1996 en 1997. Het advies van de Rfv om een voortschrijdend driejaarlijks gemiddelde te hanteren is niet overgenomen. Een voortschrijdend gemiddelde zou te veel afbreuk doen aan de beoogde effecten van de bevrozing van de maatstaf. Het gemiddelde is voor onbepaalde tijd van toepassing en wordt gecorrigeerd indien daartoe aanleiding bestaat, bijvoorbeeld naar aanleiding van de invoering van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars. Er zal nader worden gezien of bij de invoering van het Fonds Werk en Inkomen de maatstaf opnieuw aan de orde moet komen.

Compensatie omroepbijdragen

Kortheidshalve verwijs ik voor de consequenties van de afschaffing van de omroepbijdragen voor het gemeentefonds naar onze circulaire aan de gemeenten van 10 december 1999 (kenmerk FO99/U98 929). De Kamer heeft deze circulaire in afschrift toegezonden gekregen. Over de consequenties voor het provinciefonds is in het Bestuurlijk Overleg van 1 december 1999 met het IPO geen overeenstemming bereikt.

Toezeggingen uit het Algemeen Overleg van 28 september 1999

In het Algemeen Overleg van 28 september 1999 over lokale lasten zijn aan de Kamer de volgende, nog in bewerking zijnde toezeggingen gedaan:

- De evaluatie van de wet WOZ zal naar verwachting in november 1999 aan de Kamer worden toegezonden.
- Zo mogelijk zullen voor het eind van het jaar voorstellen over het kwijtscheldingsbeleid in relatie tot de armoedeval 1999 worden gedaan.
- De Kamer wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd over eventuele maatregelen in verband met waarde-ontwikkelingen gedurende het eerste WOZ-tijdvak.
- De Kamer wordt geïnformeerd over de stand van zaken op diverse punten van het rioleringsbeleid.
- De staatssecretaris van Financiën gaat na of in de monitor lokale lasten een tabel kan worden opgenomen met informatie over lastendruk-ontwikkeling, zo mogelijk uitgesplitst naar bedrijven en bewoners.
- Er zal ambtelijk overleg met de VNG plaatsvinden over de mogelijkheden en wenselijkheid om de huidige gevolgen van onverbinding van belastingverordeningen te voorkomen.

Voorts zijn de volgende, reeds afgehandelde toezeggingen gedaan:

- De voorstellen over de herziening van het gemeentefonds zullen na ommekomst van het advies van de Rfv aan de Kamer worden voorgelegd.
- De beheerders van het gemeente- en provinciefonds bezien de

omvang van de behoedzaamheidsreserve. De Kamer is inmiddels bij brief van 4 november 1999 (kamerstukken II, 1999/2000, 25 011, nr. 22) geïnformeerd.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Peper